

Z I V O T

ZÁBRDOVICKÉ FARNOSTI

Jesličková
pobožnost

10 způsobů
jak aneb...

Maximiničlánek

Umění přijímat...

Spadlé kalhoty a scelování

tiráž

ŽIVOT ZÁBRDOVICKÉ
FARNOSTI

Vydává

farnost u chrámu
Nanebevzetí Panny Marie
v Brně Zábřdovicích

adresa

Lazaretní 1, 615 00 Brno
telefon: 545 212 156

redaktoři

Hanka a Karel Komárkovi

grafická úprava

Roman a Klára Smékalovi

web

<http://www.zabrdovice.cz>

cena

neprodejné, vychází pro
vnitřní potřebu farnosti

do tohoto čísla přispěli

Lucie Grůzová, Kája Krejčí,
Karel Komárek st., Jiří
Sluka, Kristýna Bruncková,
p. kaplan Daniel, Klára
Smékalová, Šimon Hanák

příspěvky

pokud chcete přispět do
časopisu svým článkem,
pošlete jej na e-mail:
zivot.redakce@gmail.com
nebo kontaktujte redakci

Náklad

200ks výtisků

obsah

- 1 Zase půst?! :-(- :-o :-? !?
- 2 Co nás čeká
Hudba v našem kostele
Ukřižovaný volá
- 3 Maximiničlánek
Jesličková pobožnost
- 4 Střípky z duchovních cvičení
Očeho pohádka
- 5 V oběti
10 způsobů jak aneb...
- 7 Zero waste
Detektiv v kostele
- 8 Přečtete si
Umění přijímat...
- 9 Spadlé kalhoty a scelování
- 10 Můj strejda farář 4

Slovo redaktorů

Milí farníci,
vítáme vás u postního čísla farního časopisu, jehož tématem jsou skutky. Postní doba nám možná někdy připadá pouze jako čas odříkání a omezování, tedy jako období, ve kterém jsme v podstatě pasivní a tak trochu připomínáme zvíře v zimním spánku. Rádi bychom vám spolu s autory příspěvků tuto dobu ukázali jako požehnaný čas, kdy je možné mnohé vykonat a změnit k lepšímu. Přejeme vám, abyste na následujících stránkách načerpali inspiraci do vašeho osobního postního snažení.

Hanka a Karel Komárkovi

PS: Děkujeme všem přispěvatelům a prosíme vás o články na téma naděje do velikonočního čísla (uzávěrka je 12. 3.).

Duchovní slovo - Zase půst?! :-(- :-o :-? !?

Půst, odříkání si... Ano, opět je tu postní doba. Příprava na slavení Ježíšovy smrti a vzkříšení. Vyvrcholení Ježíšova života, kdy je ochoten dát za nás život – obětovat svůj život, aby nám ukázal svoji lásku, a tak nám daroval život v plnosti. Můžeme se ale ptát, proč se kvůli tomu máme postit? Proč se jen neradovat z jeho vítězství?

Bůh nás chce nejen zahrnout svou láskou, ale zve nás, důvěřuje nám, ano, stvořil nás k tomu, abychom i my byli schopni milovat stále více jako On, vyzařovali Jeho lásku. Ke každému růstu ale patří změna a každá změna stojí energii, čas, vyžaduje vystoupit z pohodlnosti našich zajetých kolejí, jak jsme na to už zvyklí a nějak to funguje. Nespokojit se s průměrem. Kolik lidí říká ve zpovědi: „Vlastně nemám žádné podstatné hříchy – nezabím, nekradu, jsem věrný své ženě, jedním poctivě...“ Ti, kteří jsou na tom lépe, říkají: „Mám rád svou rodinu, dělám pro ni mnoho, hlavně ať jsme zdraví a naše děti jsou šťastné...“, ale jak je krásné, když někdo řekne: „Toužím to krásné, co jako rodina smíme prožívat, předávat dál, podělit se o to s ostatními, společně s Bohem proměňovat svět kolem nás.“ Vždy se dá žít život ještě více naplno. Nemyslím tím stále výkonněji, ale žít stále více z lásky – přát druhým dobré, toužit je společně s Bohem učinit šťastnými.

Jako křesťané často hovoříme o zapomenutí na sebe, umírat sám sobě. Půst ale nemá být sebetřýzněním a sebeumrtvováním v negativním slova smyslu, ale pomocí žít naplno. Půst nám může pomoci osvobodit se pro něco krásnějšího, dělat to, po čem touží milující srdce, a ne co si v negativním slova smyslu přeje naše tělo, naše okolí atp. Tedy postní předsevzetí má pomoci být svobodnější pro Boží hlas v našem srdci, pro lásku k druhým.

Správná sebeláska touží růst, touží žít ve vztazích lásky, touží „přerůst sám sebe“ ve stále větší otevřenosti druhým ve svobodě lásky. Lásky, která pokud je to třeba, dokáže darovat i vlastní život.

Ale právě v těchto oblastech narážíme na svoji pohodlnost, závislosti na našich zvyklostech, věcech, činnostech. Nejsme schopni říci různým věcem a chování dost, i když víme, že by to mohlo bez nich být o tolik krásnější a svobodnější.

Jaké vztahy bych si tedy přál v postní době rozvíjet? Co mi v tom může pomoci? Od čeho se potřebuji osvobodit, abych mohl být více s Bohem a s druhými? Účinnější postní předsevzetí je DĚLAT něco pozitivního než něco negativního NEDĚLAT. Většinou, když se soustředím na to pozitivní, ustupuje negativní jednodušeji. A jistě to jde kombinovat – místo času stráveného něčím negativním ho vyplnit něčím dobrým :-)

Milí farníci, přeji vám, aby tento postoj osvobozování se pro lásku prodchnul nejen tuto postní dobu, ale celý váš život. To vyprošuji vám, ale samozřejmě i sobě a posílám vám Boží požehnání.

Váš P. Daniel

Co nás čeká

31.3.	uplyne 30 let od biskupského svěcení otce Vojtěcha Cikrleho. Tímto panu biskupovi ze srdce přejeme hodně zdraví, síl a Božího požehnání do dalších let jeho služby.
3. - 5. 4.	víkendovka před táborem „Ochutnávka tábora“ – bližší info u Lucie Grůzové
19. 4.	slavnostní bohoslužba s udělováním svátosti biřmování
5. 6.	Noc kostelů
14. 6.	první svaté přijímání
26. 7. - 1. 8.	duchovní cvičení Velehrad
1. - 8. 8.	farní tábor v Olšanských horách (okr. Šumperk) – bližší info u Lucie Grůzové
17. - 22. 8	duchovní cvičení pro rodiny s dětmi Štítary

Hudba v našem kostele

Neděle 12. 4. 2020 v 9:45 h

Slavnost zmrtnýchvstání Páně, Hod Boží velikonoční

Karel DOUŠA: (1876–1944)	Missa in F, op. 16
Jaroslav OČENÁŠEK (1901–1967)	Anděl Páně sestoupil z nebe, op. 24 č. 1
Karl R. KRISTINUS: (1843–1904)	Haec Dies, op. 67 č. 1
Osvald STRYK (1895–1948)	Králi nebeský
Zdeněk HATINA (1941)	Před svátostí touto slavnou Vesel se, nebes Královno
Kancionál	č. 401, 406, 407, 627
Účinkují: Varhany: Rídí:	solisté, chrámový sbor, orchestr doc. MgA. Jan Král Zdeněk Hatina, ředitel kůru

UKŘIŽOVANÝ VOLÁ

V prázdnotě touha bez naděje mizí,
bortí se stavby věží,
základy na píscinách se hroučí.

Ukřižovaný však volá – POJĎ!

A hle!

Duch na pomoc přichází,
rozjasní mysl, zbystří sluch.
Nádobu hliněnou otevírá,
na skálu nohy mi staví,
pramenem vody ústa svlaží.
Dechem oživí mne náhle
a ohněm rozdmýchá žár.

Kéž nepřestane nikdy volat
ten, jehož krev je svatá.
Kéž nepřestane nikdy toužit
jeho srdce po mém.
Kéž jeho rány jsou i mé
a ústa bez přestání memorují,
můj Pane, PŘIJĎ...

Vždyť jeho rány uzdravují,
vlastním tělem nás živí,
proudem krve smývá hřích
a s láskou objímá svět.
Ten, jehož tělo vystaveno hanbě
jako odpuzující stigma
viselo mezi nebem a zemí.

Náš malý Beránek, velký činem,
s pokorou podvolil se Otcí.
S očima široce rozevřenými
dívaje se na nás, na lid
bloudící po vlastní zemi,
jenž bez něj nikdy nenalezne
mír a klid.

KK

Maximiničlánek

Dnes bych vám chtěl vyprávět o třech ministrantských akcích, které se udály na podzim roku 2019. Prosím o prominutí, jestli některé zážitky nebudou dosti přesně popsány, ale snad pochopíte, že od těchto událostí uběhla už hezká řádka týdnů.

Jako první akci bych chtěl uvést duchovní obnovu. Odehrávala se na oratoři a také dole v kostele. Když jsem přišel do klubovny, zjistil jsem, že všichni onemocněli, účastníci budou tři a zbytek – tedy sedm lidí – jsou vedoucí. Po zahájení akce byla znamenitá večere. Po této večeri jsme měli program o tom, za co jsme vděční. Tvořili jsme síť, ve které vlastně všechno končilo u Boha. Následoval další duchovní program, kde jsme objevovali různé způsoby, jak děkovat. Tato akce se mi moc líbila.

Jako další v pořadí následoval výlet, při kterém jsme šli z Dolních Louček do Tišnova. Cesta byla velmi namáhavá, protože jsme zlézali dva kopce. Na tom prvním jsme svačili a nacvičovali vrh nožem, abychom mohli zneškodnit bandity. Bandity jsme objevili na druhém kopci. Vyskočili na nás a my jsme je pochytili. Z jednoho bandity se vyklubal bývalý vedoucí ministrantů Janek. Nakonec jsme se s bandity spřátelili a společně poobědvali. Z tohoto výletu mne nejvíce udivilo, že Jonáš Kaláb byl na vrcholu vždy dřív než já, přestože je o dost mladší.

Jako poslední bych vám chtěl říct, co jsme dělali na mikulášské schůzce. Když jsem přišel, hned mne napadlo, že je tady hrozně moc lidí. Jako druhé mne napadlo, co asi vyhraju. Když začalo vyhlašování, byl jsem velmi napjatý. Nakonec jsem byl čtvrtý a to mne mile překvapilo. Následovalo další překvapení v podobě dataprojektoru a spousty fotek. Potom už začala obyčejná zábava jako písně, kroniky, pojídání dobrot a povídání.

Jsem moc rád, že se o nás vedoucí takhle starají, a těším se na další akce.

ŠH

Jesličková pobožnost

V neděli 12. ledna ve tři hodiny se před jesličkami v našem kostele sešel zástup lidí. Nemyslete si, že všichni zaspali a dorazili k narozenému Ježíškovi se skoro čtrnáctidenním zpožděním. Naopak, děti a mládež si jako dárek připravily různá představení. Nejmenší děti zahrály divadlo o tom, proč se v každém betlémě nachází oslík, větší děti připravily Svěrákovu operku o Karkulce a mnoho dětí přispělo s písničkou nebo básničkou v doprovodu různých nástrojů. Na konci setkání následovala ukázka adventního snažení Knížka pro Ježíška a malé občerstvení.

Letošní setkání u jesliček se jako tradičně velmi povedlo, a dokonce se nově podařilo po době mírného stresu z představení dojít až do chvíle, kdy se u jesliček volně povídalo.

LG

Střípky z duchovních cvičení - Zklamání hříchem

Gn 3, 6–13 / Řím 6, 23 / Gn 4, 6–7 / Jn 5, 14

Jak nás hřích vábí? Eva viděla, že ovoce je lákavé, a zároveň chtěla být moudrá. K jakým koncům vede hřích? Plodem hříchu je smrt. Zakázané ovoce se zdá být krásné, ale ve skutečnosti je otrávené. Důležité je si uvědomit dvě věci: 1) teprve po hříchu člověk pozná, že je to hřích, 2) toto poznání je milost, osvícení.

Také my se snažíme odříct si hřích, ale v srdci pro něj máme otevřená vrátka, je to tenká nitka k hříchu.

Jan Maria Vianney prosil Boha, aby směl poznat, co je to hřích. Když tu milost získal, byl zdrcen a prosil o odnětí této milosti.

Poznání hříchu je vázáno na lásku k Bohu. Silná zkušenost s Boží láskou nám ukazuje naši hříšnost.

Ten, kdo je ponořen do hříchu, jej nemůže vidět. Je zde otázka, proč se bráníme hřích uznat, uvidět ho? Důvody jsou dva: za prvé pocit strachu – ze strachu se Adam a Eva ukryli. Po hříchu si začínáme uvědomovat důsledky svých činů a přepadá nás strach, zmatení. Snažíme se svalit vinu na někoho jiného.

Po strachu přichází pýcha, obranný echanismus, vlastně strach o sebe. Zkuste si sami říct: Se kterou vášní se poji můj strach? Za druhé pocit smutku a zoufalství – může být nebezpečnější než první, protože nás může oddělit od Boha. Tento proces oddělování může být rychlý, nebo pomalý. Příklad rychlého je se zařatou pěstí: Když nepomůžeš Ty, tak to udělám sám. Příklad pomalého je v utápění se v pocitech smutku.

Jedinou cestou, jak z toho ven, je vyznat se. Jakmile vyznám svůj hřích, vrátí se mi pokoj. Malým cvičením by mohlo být zkusit se zamyslet nad tím, kdy v mém životě Bůh na mě volal: Kde jsi?

V jediném okamžiku si pak uvědomím, co jsem nechtěl vidět. Odhalím svůj strach a pýchu. Dokud ho neuzřím, budu před Ním utíkat. Utíkat před Tím, který mě může zachránit.

Zkusme jako svatý Ignác vést rozhovory s Tím, který přišel, s Tím, který se nechal ukřižovat. Zamysleme se nad tím, co pro tohoto Krista dělám já. Jak se mu můžu odevzdat? Jak mu můžu projevit štědrost? Jak k němu být upřímný?

Podle Jiřího Rouse LG

Očeho pohádka

V Jeruzalémě je u Ovčí brány rybník, hebrejsky zvaný Bethesda, a u něho pět sloupořadí. V nich lehávalo množství nemocných, slepých, chromých a ochrnutých. Neboť anděl Páně čas od času sestupoval do rybníka a vířil vodu; kdo první po tom zvíření vstoupil do vody, býval uzdraven, ať trpěl kteroukoli nemocí. Byl tam i jeden člověk, nemocný již třicet osm let. Když Ježíš spatřil, jak tam leží, a poznal, že je už dlouho nemocen, řekl mu: „Chceš být zdravý?“ Nemocný mu odpověděl: „Pane, nemám nikoho, kdo by mě donesl do rybníka, jakmile se voda rozvíří. Než se tam sám dostanu, jiný mě předejde.“ Ježíš mu řekl: „Vstaň, vezmi své lože a chod!“ A hned byl ten člověk uzdraven; vzal své lože a chodil. Toho dne však byla sobota. Židé řekli tomu uzdravenému: „Je sobota, a proto nesmíš nosit lože.“ Odpověděl jim: „Ten, který mě uzdravil, mi řekl: Vezmi své lože a chod!“ Zeptali se ho: „Kdo je ten člověk, který ti řekl: Vezmi je a chod?“ Ale uzdravený nevěděl, kdo to je, neboť Ježíš se mu ztratil v zástupu, který tam byl.

Později vyhledal Ježíš toho člověka v chrámě a řekl mu: „Hle, jsi zdravý. Už nehřeš, aby tě nepotkalo něco horšího!“ Ten člověk šel a oznámil Židům, že je to Ježíš, kdo ho uzdravil. A proto Židé začali Ježíše pronásledovat, že takové věci dělal v sobotu. (Jan, 5, 2–18)

Co to pro vás znamená, když se řekne práce? Měla být v ráji práce?

Já si myslím, že ano, ale práce pro radost. Potom se stala těžkou, ale pořád je dobrá.

Jakou dělají rodiče? Co umíte vy?

Co to je lenost?

Zažili jste někdy, že vás lenost přepadla?

V jednom království žil princ, který byl velice líný. Nic se nechtěl učit dělat. V sousedním království měl král dceru, krásnou princeznu, kterou chtěl princ za ženu. Sousední král ale řekl, že mu ji dá pod podmínkou, že princ vlastníma rukama uková meč, vyrobí prsten a ušije šaty. Princ se tedy pokusil úkoly splnit.

Nejprve zkoušel ukovat meč. Princ byl ale slabý a vůbec mu to nešlo. Měl ruce plné popálenin, nic se mu nedařilo, a když už nějaký meč ukoval, byl křivý a lámal se. Princ trvalo celé dva roky, než dokázal ukovat pořádný meč.

Potom se princ pokoušel vyrobit prsten. Ani to mu však nešlo. Prsten nebyl hladký, byl celý šišatý, moc velký nebo moc malý a princ to prostě stále nešlo. Opět mu trvalo celé dva roky, než dokázal vytvořit krásný prsten.

Nakonec se princ pustil do šití šatů pro princeznu. Stokrát se zamotal do látky na šaty a stále se mu to nedařilo. Princ se velice zlobil, protože mu to stále nešlo. Ušil sice jedny šaty, ale ty byly hnědé jako pytel, a takové by si princezna přece nevzala. Nakonec však ušil krásné šaty a donesl je králi. Ten dal princovi za ženu jeho vyvolenou princeznu. Princ byl velice šťastný. Rozuměl práci i lidem a měl je rád, ale nejvíc svou ženu.

Podle našeho pana faráře LG

V OBĚTI

V oběti je štěstí a pokoj,
v hodině vrcholu Tobě, Pane, daná,
kdy Láska plodí lásku.

V oběti planu štěstím a pokojem,
v hodině vrcholu obětovaná,
kdy láska je zrozena Láskou.

V nazírání je štěstí a pokoj,
v hodině věčného odevzdání,
kde láska nachází Lásku.

V nazírání planu štěstím a pokojem,
v hodině ad oro Tobě daná,
kde Láska sjednocuje lásku.

KK

10 způsobů jak aneb Obnova společného domova s nadějí papeže Františka

V rámci tématu čísla „Skutky“ jsme tentokrát rubriku „10 důvodů proč“, přejmenovali na „10 způsobů jak“.

„Jestliže se ve světě rozrůstají vnější pouště, protože tak moc narostly pouště vnitřní, stává se ekologická krize výzvou k hlubokému vnitřnímu obrácení“ (článek 217).

V roce 2015 napsal papež František encykliku *Laudato si*, ve které vyzývá k ekologické konverzi, která „znamená, že se ve vztazích k okolnímu světu projevují všechny důsledky setkání s Ježíšem“ (216). A na rozdíl od zpráv v médiích mi přišla plná naděje. Vidí samozřejmě, čím všim naše země trpí (17–61), ale je přesvědčen, že „lidstvo je stále schopné společně pracovat na budování našeho společného domova“ (13).

Papež se ptá, jaký svět chceme zanechat těm, kteří přijdou po nás, dětem, které právě vyrůstají (160). A snaží se o dialog s celou společností, vyzývá ji k integrální (celistvé) ekologii – říká, že samotná ekologie nestačí, je třeba ji spojit s péčí o člověka a společnost.

Lidé jsou povoláni k tomu, aby „změnili směr“ tím, že přijmou zodpovědnost za společný domov.

„Vybízím všechny křesťany, aby vyjadřovali tuto dimenzi svého vlastního obrácení a umožnili tak, aby se síla a světlo obdržené milosti šířily i do vztahů s jinými tvory a se světem, který je obklopuje, a vytvářely tak ono vznešené bratrství s veškerým stvořením, které svatý František z Assisi prožíval tak skvělým způsobem“ (221).

Praktická inspirace pro změnu stylu života:

1. *„Je velmi ušlechtilé osvojovat si úkol ochrany stvoření v drobných každodenních úkonech. (...) Například omezování použití plastových či papírových materiálů, omezení spotřeby vody, třídění odpadu, vaření pouze takového množství pokrmu, které se stačí spotřebovat, ochrana jiných živých tvorů, využívání veřejné dopravy nebo sdílení stejného vozidla s vícero cestujícími, sázení stromů, zhášení zbytečného osvětlení a tak dále.“* Dále uvádí příklad lepšího oblečení se místo zapnutí topení či opětovného použití jedné věci místo rychlého zbavení se jí (211). Varuje před beznadějí: *„Nesmíme si myslet, že tyto snahy svět nezmění. Takové skutky šíří ve společnosti dobro, které vždy ponese ovoce nezávisle na tom, co jsme schopni vidět, protože vzbuzují v lůně této země dobrotu, která má vždy tendenci šířit se – někdy i neviditelně“ (212).*

2. „Tato drobná gesta upřímné zdvořilosti pomáhají budovat kulturu vzájemně sdíleného života a úctu k tomu, co nás obklopuje: (...) Bez panovačnosti prosit o dovolení, říkat „děkuji“ jako výraz upřímného uznání přijatých věcí, ovládat agresivitu nebo chtivost a prosit o odpuštění, když se dopustíme něčeho špatného“ (213).

3. **Pozornost a láska ke kráse** – „když se nenaučíme zastavit se, abychom obdivovali krásu a dovedli ji ocenit, není nic divného, že se z každé věci stane předmět spotřeby a bezbřehého zneužívání“ (215). „Schopnost žasnout... vede k hloubce života“ (225).

4. **Radost a pokora.** „Křesťanská spiritualita nabízí alternativní způsob chápání kvality života a povzbuzuje k prorockému a kontemplativnímu životnímu stylu, takže se člověk dovede hluboce radovat, aniž by byl posedlý spotřebou. (...) Je to návrat k jednoduchosti, která nám umožňuje zastavit se a vychutnávat malé věci, děkovat za možnosti, které nám život nabízí, aniž bychom se poutali k tomu, co máme, nebo zarmucovali nad tím, co nemáme“ (222). Pak „nalézáme uspokojení v bratrských setkáních, ve službě, v uplatňování svých vlastních charismat, v hudbě a umění, v kontaktu s přírodou, v modlitbě. K blaženosti je potřebná schopnost omezovat některé potřeby, které nás ohlušují, a otevírat se tak mnohotvárným možnostem, které nám život nabízí“ (223).

5. „Postoj srdce, které všechno prožívá s **pokojnou pozorností**, které dovede být u někoho plně přítomné, aniž by přemýšlelo o tom, co bude následovat, které se odevzdává každé chvíli jako božskému daru, jenž se má prožívat naplno. Ježíš nás tomuto postoji učil, když nás vybízel hledět na polní lilie a na nebeské ptáky nebo když pohlédl s láskou na hledajícího člověka (srov. Mk 10, 21)“ (226).

6. „**Schopnost zastavit se a děkovat Bohu před jídlem a po jídle.** Navrhují věřícím, aby se navrátili k tomuto cennému zvyku a hluboce ho prožívali. Chvilé dobrořečení – byť i velmi krátká – nám připomíná naši životní závislost na Bohu, umocňuje v nás smysl pro vděčnost za dary stvoření, je projevem vděčnosti vůči těm, kdo nám svou prací poskytují tato dobra a upevňují solidaritu s těmi nejpotřebnějšími“ (227).

7. **Morální a sociální odpovědnosti při nakupování** (206): „Hnutí spotřebitelů jsou schopna docílit, že se jisté produkty přestanou kupovat.“

8. „Příklad svaté Terezie z Lisieux nás vybízí k prožívání malé cesty lásky, abychom

nezameškávali příležitosti k laskavému slovu, úsměvu či jakémukoli drobnému gestu, které zasévá mír a přátelství“ (230).

9. **Občanská a politická láska** – úsilí o budování lepšího světa (228–232). „Proto církve nabídla světu ideál „civilizace lásky“ (231). „Ne všichni jsou povoláni k tomu, aby pracovali přímo v politice, ale v lůně společnosti vzkvétají nesčetná rozmanitá sdružení, která se nasazují ve prospěch společného dobra a chrání přírodní i městské životní prostředí. Starají se například o nějaké veřejné místo (budovu, fontánu, opuštěnou památku, krajinu, náměstí), aby chránili, opravovali, zlepšovali a zkrášlovali něco, co patří všem. Kolem nich se rozvíjejí nebo obnovují vztahy a utváří se nové lokální sociální předivo (...), společenství se osvobozuje od konzumistické lhostejnosti. Takovým způsobem se pečuje o svět a o kvalitu života těch nejchudších, se smyslem pro solidaritu a zároveň s vědomím, že obýváme společný domov, který nám svěřil Bůh. Když tyto společenské aktivity vyjadřují lásku, která se rozdává, mohou se stát hlubokými duchovními zkušenostmi“ (232).

10. **Nedělní eucharistie.** „V eucharistii dochází stvoření svého největšího povýšení (...), když se sám Bůh, jenž se stal člověkem, dává za pokrm svému stvoření. Na vrcholu tajemství Vtělení se Pán chtěl dotýkat našeho nitra skrze úlomek hmoty. (...) Eucharistie sjednocuje nebe a zemi, objímá a prostupuje všechno stvoření. Svět, který vyšel z Božích rukou, se vrací k němu v radostném a plném klanění. (...) Proto je eucharistie též pramenem světla a zdrojem motivace v naší starosti o životní prostředí a vede nás k tomu, abychom byli ochránci všeho stvoření“ (236).

„Neděle se – podobně jako židovský šabat – představuje jako den uzdravení vztahů lidské bytosti s Bohem, se sebou, s druhými a světem. Neděle je zároveň dnem Vzkříšení (...), záruka konečného proměnění veškeré stvořené skutečnosti. Tento den navíc ohlašuje věčné odpočínutí člověka v Bohu. Křesťanská spiritualita tímto způsobem integruje hodnotu odpočinku i slavení.“ V kontemplativním odpočinku nacházíme smysl našeho díla. „Odpočinek rozšiřuje náš pohled a umožňuje nám znovu uznávat práva druhých. Tak den odpočinku, v jehož centru je eucharistie, šíří světlo na celý týden a povzbuzuje nás k tomu, abychom si osvojovali péči o přírodu a o chudé“ (237).

Zero waste (čti ziro vejst)

Bezodpadová inspirace

Holky z blogu *Czechzerowaste* loni připravily na postní dobu aplikaci *Bezodpadová výzva* – hledej v obchodě s aplikacemi na svém mobilním telefonu. Vřele doporučuji. Je to dobrá inspirace a dobrá výzva k době postní, kdy si dáváme různá předsevzetí, co změním, omezím. Za mě tato výzva má smysl, motivuje a hladí na duši. Lepší než si odpírat čokoládu, kterou si stejně nedokážu odepřít. A jsem z toho pak stejně nešťastná :-)

A ještě bych doplnila tip na skupinku na facebooku *SWAP Brno*, která slouží k výměně nevyužitých věcí v dobrém stavu. Za sebe doporučuji. Věci, které člověk nechce vyhodit, ale neví kam s nimi, často tady najdou své majitele. A vy zase získáte věc, kterou chcete vy. Výměnný obchod.

Internetové stránky

<https://podtail.com/en/podcast/skoro-bezodpadovy-ivot/> – Audiozáznamy na téma Skoro bezodpadový život

<https://www.czechzerowaste.cz/> – Blog

<https://www.reduca.cz/> – Zde lze najít různé tipy a taky bezodpadovou mapu, kde lze najít mimo jiné obchody, které ve vašem okolí prodávají bezobalově (tzn. do vlastních nádob).

Knihy

Bea Johnson – *Domácnost bez odpadu*

Helena Škrdlíková, Jana Karasová a Michaela Gajdošová – *Život skoro bez odpadu (Jak jej žijí holky z Czech Zero Waste)*

Detektiv v kostele

V minulém čísle jsme se ptali, kolik figurek indiánů je v betlémě v našem kostele?

Správná odpověď je čtyři.

Další otázka: Ve kterém roce proběhly poslední lidové misie v naší farnosti a kde je tato informace v okolí našeho kostela uvedena? Správnou odpověď pošlete na e-mail: zivot.redakce@gmail.com nebo napište na papírky (nezapomeňte se čitelně podepsat) a vložte do označené krabičky vzadu v kostele do 11. 3. 2020.

Praktické tipy na každý den

- 1) Mít vlastní láhev na pití a tu opakovatelně plnit.
- 2) Nosit si vlastní tašku/y.
- 3) Pečivo, zeleninu nakupovat do látkových pytlíků. Doma ušitých nebo šikovnou babičkou. Případně se dají různě koupit. Třeba Kaufland má teď super síťované na ovoce a zeleninu. Vyzkoušeno. :-)
- 4) V restauraci si přát pití bez brčka. Pořídí si vlastní, jsou kovová, skleněná, slaměná... Je jich mnoho.
- 5) Krabičku s sebou. Pokud chodíte na jídlo do jídelny, restaurací, lze si nosit svou krabičku a nedojezené jídlo, které by se buď vyhodilo, anebo zabalilo do jednorázové krabičky, která zpravidla teče, dát do své. Krabička se hodí na spoustu věcí. Třeba na popcorn v kině.
- 6) Nahradit papírové kapesníky látkovými.
- 7) Zamyslet se nad tím, co lze v mém každodenním životě omezit, změnit. Určitě na něco přijdete, možností je mnoho. Tady jsem vyjmenovala jenom zlomek, takový odrazový můstek. :-)

Nebát se a zkusit to. I malý krok se počítá. Můžeme se třeba zeptat našich babiček nebo maminek, co třeba za jejich dětství nebylo spotřební (např. papírové kapesníky × látkové), a vrátit se k těmto možnostem.

KrB

Přečtěte si

Kde jsou ty časy, kdy jsme si dávali závazky, že v postní době omezíme televizi, kino, zmrzlinu... Dnes by to byl spíš internet a sociální sítě. Dobrá, ale co s ušetřeným časem?

Jedním z dobrých skutků v době postní může být i četba. Je to taky trochu sebezápor (přečíst knížku je namáhavější než vidět film) a hlavně tím něco uděláme pro své zdraví (duševní a nakonec i tělesné).

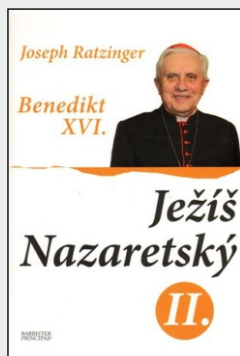
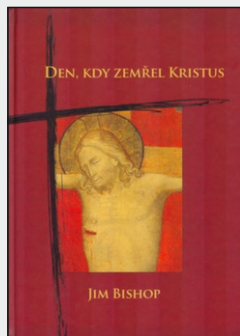
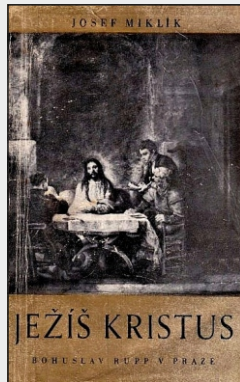
Dobrych knih je spousta a za těch šest postních týdnů se dá přečíst jenom něco. Dejme si reálný plán pořádně zvládnout jednu. Myslím nějakou na téma blížících se Velikonoc. Mohu doporučit tři. Nejsou to žádné knižní novinky, ale snad ještě nezastaraly.

První napsal redemptorista **Josef Miklík** a jmenuje se **Ježíš Kristus**. Máme ji v sakristii ve farní knihovně. Je to podrobný historický popis prvních Velikonoc od poslední večeře až po zapečetění hrobu. Opírá se mimo jiné o tehdejší archeologické výzkumy: člověk si hned lépe představí to, co zná z bible.

Autorem druhé je americký novinář **Jim Bishop** a jeho kniha **Den, kdy zemřel Kristus** je opravdu reportáž – poutavé vyličení událostí od Zeleného čtvrtku do Velkého pátku. Čtenář je sleduje hodinu po hodině a má dojem, jako by tam byl.

Historik, reportér – a do třetice teolog: sám papež **Benedikt XVI.** a jeho kniha **Ježíš Nazaretský**, konkrétně její **druhý díl**. Když jsem jednou nahlas obdivoval její precizní argumentaci, řekla mi manželka: „To víš, pan papež je profesor!“ Ano, ale takový, který má úžasnou trpělivost i s pomalejšími žáky a dokáže všechno vysvětlit tak přístupně, že tomu hned lépe rozumíme. Notoricky známý příběh Ježíšova utrpení vyvolává dodnes různé otázky, uctivé i neuctivé, a Benedikt XVI. na ně elegantně odpovídá. Dobrá četba není ztráta času. A pro aktivního křesťana už vůbec ne

(kom)

Umění přijímat patří mezi skutky milosrdenství

Moje skutky milosrdenství nesmí nikdy druhého okrádat o vědomí, že je pro mne plnohodnotným partnerem, nikoli jen objektem soucitu.

„Ve své vlastní podstatě se milosrdenství projevuje jako znovuočnění, jako dobývání dobra zpod všech vnějších nánosů zla, které je na světě a v člověku.“ (Jan Pavel II.)

Snadno chápeme, že mezi skutky milosrdenství patří umění dávat. Ale ono tam patří i umění přijímat, abychom druhému zachovali jeho lidskou důstojnost. Otec Pierre o tom vypráví v jedné své knize zajímavý příběh:

V chudinské čtvrti Rio de Janeiro fungovalo malé centrum zdravotní pomoci a také sklad potravin a šatstva. Francouzka Renée se tam už patnáct let snažila všemožně pomáhat desetitisícům tamních chudáků. Jednoho dne ošetřuje nemocného. Náhle vejde chudá černoška, jakoby nic postaví na stůl jakousi tašku a chystá se zmizet. Renée ji zavolá zpátky a ptá se: „Copak je tohle?“ Černoška se šibalským úsměvem odpoví: „Něco pro tebe!“ Renée jí pokyne, ať chvíli počká, dokončí obvaz a jde se do záhadné tašky podívat. Je v ní kilo brambor, a tak zvolá: „Ale co to má znamenat? Nejsem bohatá, ale všechno potřebné mám. Vezmi si je ty, máš přece velkou rodinu.“ Ale černoška trvá na svém, a protože Renée stále odmítá, žena nakonec smutně uzavře: „Takže ty mi skutečně nechceš dopřát tu radost, abych alespoň jedinkrát mohla něco darovat já tobě?“

Opravdu je zapotřebí velké jemnosti srdce, abychom správně odhadli, kde trvat na nezištnosti své služby a kde naopak druhému dovolit, aby se alespoň maličkovitě revanšoval. Partnerský vztah totiž nesnese „jednosměrný provoz“. Stane-li se druhý pouze objektem mé péče a štědrosti, nedám-li mu možnost, aby i on obdaroval mě, a hlavně aby věděl, že on sám je v mém životě darem, ponižuji ho, ubírám mu na jeho lidské důstojnosti. Moje skutky milosrdenství nesmí nikdy druhého okrádat o vědomí, že je pro mne plnohodnotným partnerem, nikoli jen objektem soucitu.

Z knihy O milosrdenství s Katkou Lachmanovou vybrala KK

Spadlé kalhoty a scelování

Zvláštnosti doby

Naše doba je zvláštní, jako ostatně každá historická epocha. K popisu té aktuální zvláštnosti použiji starý Jiránkův vtip. Na obrázku stojí v ordinaci zády k lékaři pán, má spuštěné kalhoty ke kolenům a holou zadnici. Přes rameno říká: „... a takto rozpolcený jsem i uvnitř.“

Doba je rozpolcená. Rozpolčení jsme my v ní. Po hmotné stránce se máme nejlépe, jak jsme se kdy měli. Máme svobodu větší než kdy dřív. Ale hodně z nás je nespokojených a nešťastných. Lidé mají strach. Z budoucnosti, z druhých lidí, z politiky a politikaření, z teroristů, fašistů, levičáků, z toho, že se svět zvrtné a bude válka, že nám všichni lžou, že se nás nikdo nezastane, že se v našich potížích plácáme sami... Máme v zemi velké skupiny lidí, které si navzájem nerozumějí. A naši politici se tu společenskou puklinu příliš nesnaží zacelit nebo nevědí, jak na to.

Boží výzva

Kořenů strachu, nedůvěry a rozdělení je více, nedokážu je všechny vyjmenovat. Jsem ale přesvědčený, že existují účinné prostředky, jak bránit jejich dalšímu růstu. Bůh, když tvořil svět, byl si dobře vědom křehkosti lidské povahy a omezenosti lidského poznání. Naše vzájemné vztahy jsou jak křehká cukrkandlová vlákna na luxusním zákusku. Tak snadno popraskají a polámou se. Proto vložil do našich životů velmi účinný tišící a opravný prostředek k uzdravení rozbitých vztahů: milosrdenství. On sám jím přetéká. Prostřednictvím proroků mluví o milosrdenství a prostřednictvím svého Syna poslaného do světa mezi nás nám připomíná a učí nás, jak je milosrdenství důležité a potřebné.

Prorok Ozeáš (Oz 6, 6b) podle Ekumenického překladu píše: „Chci milosrdenství, ne obět, poznání Boha je nad zápal.“ Asi souhlasíte, že Ozeáš slovem zápalý myslí zápalné oběti, ne zápalý plic, mozkových blan a jiné podobné. I při špatném pochopení by jistě každý uznal, že poznávat Boha je lepší než prodělat choroby ohrožující život, ale raději to nebudu rozvíjet.

Ozeáše pak cituje dokonce Pán Ježíš (Mt 9, 13): „Jděte a učte se, co to je: ‚Milosrdenství chci, a ne obět‘. Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky.“

Program pro postní dobu nám dává sám Pán Bůh prostřednictvím slov proroka. Nabízí nám zkusit půst, jaký se mu líbí. Místo přinášení různých obětí se máme

pustit do konání skutků milosrdenství a poznávání Boha. Zde by mohlo povídání skončit, ale snad nikoho neurazím, když uvedu pár možností, jak na to.

Milosrdenství

Jako první asi každého napadne, že milosrdenství je možno prokazovat prostřednictvím praktické pomoci lidem. Skutky tělesného a duchovního milosrdenství jsou poměrně známé, připomínaly se během Roku milosrdenství a zmiňuje je např. Katechismus katolické církve v článku KKC 2447 nebo článek na webu brněnského biskupství:

Tělesné: 1. Sytit hladové. 2. Dávat pít žíznivým. 3. Oblékat nahé. 4. Ujímat se lidí bez domova. 5. Navštěvovat nemocné. 6. Navštěvovat vězněné. 7. Pohřbívat zemřelé.

Duchovní: 1. Radit pochybujícím. 2. Poučovat neznalé. 3. Napomínat hříšníky. 4. Těšit zarmoucené. 5. Odpouštět urážky. 6. Trpělivě snášet obtížné lidi. 7. Modlit se za živé i zemřelé.

Cokoliv z uvedeného výčtu se podaří uskutečnit, je dobře. Komu by seznam nestačil, zde má několik dalších neotřelých námětů pro dnešní dobu, jak projevat milosrdenství.

1. Modlit se za politiky. Když se chovají hrozně, ať už doopravdy, nebo jen v mých očích, potřebujeme modlitbu všichni. Já, abych v politicích našel dobré stránky a nedbal na pomluvy kolem nich. Oni, aby nepodlehli různým pokušením a jednali pro dobro lidí, které zastupují.

2. Najít si cestu k lidem kolem sebe, s nimž nesouhlasím a nerozumím jejich uvažování a jednání. I je stvořil Bůh, i oni jsou kandidáti na místo v nebi. Můj úsměv, ochota pomoci, zájem o to, co si druzí myslí, naslouchání, pokus podívat se na svět jejich očima často dokážou rozpustit ledovce ve vztazích, i když rozdíly v názorech zůstanou.

3. Nešířit strach, hněv a lži. Mnoho zpráv, které ke mně doputují přes internet nebo „tichou poštou“ od dalších lidí, vyvolává silné hnutí citů: rozčilení, hněv, rozhořčení nad špatným a neschopným jednáním někoho jiného, strach z důsledků toho, co zpráva odhaluje nebo na co upozorňuje. Z velké části to jsou produkty záměrně vytvořené tak, aby působily na city a vypuly v člověku střízlivé logické uvažování. Někdy jsou zcela vylhané, jindy jsou koktejlem faktů a polopravd cíleně namíchaných tak, aby vystupňovaly mé negativní emoce. Skutkem milosrdenství k bližním je, když takovou zprávu nebudu hned rozesílat dalším lidem ani na ni

upozorňovat. Tak, jako mne rozrušila a zabránila mi dělat něco jiného užitečného, bude působit i na mé přátele, kterým ji předám. Opravdu chci své blízké vystavovat stresu a okrádat je o čas? Nepodlehnout impulzivnímu jednání a nechat to být vyžaduje od člověka velké sebezapření.

4. Udržovat informační a myšlenkovou hygienu. I to je služba milosrdenství k bližním. Stejně jako nemytý je i zápornými informacemi nabitý člověk obtížný pro své okolí. Jak se uchránit informační špíny? Používat prověřené zdroje podléhající kontrole. (Mimochodem: Víte, že Česká televize a Český rozhlas jsou objektivně na špici v pravdivosti a vyváženosti poskytovaných informací?) Raději nečíst internetové diskuse k článkům a zprávám (snad s výjimkou ryze odborných a věcných diskusí), protože ukrývají mnoho zla od diskutérů; nebrouzdat bezcílně křížem krážem po webových stránkách. Ověřovat si pravdivost informací a nesbírat jen ty záporné. Prosit o Ducha pravdy. Neobviňovat lidi kolem sebe ze špatností, ale dívat se na ně pohledem milujícího Boha. To a mnohé další je projevem zralosti, sebeovládání a pomáhá člověku samému i jeho bližním.

Poznávání Boha

Nyní ke druhému tématu: Jak poznávat Boha a v čem mi to pomůže?

Neřeknu nic, co byste už neslyšeli. Bůh k nám mluví a dává se poznat mnoha způsoby. Prostřednictvím

svého slova – Písma, svátostí, církve, modlitby, lidí kolem mne, událostí, okolností mého života... Každý z uvedených prostředků vyžaduje jistou dovednost, přípravu a schopnost naslouchání. Na podrobnější rozbor zde není dost místa, proto aspoň jeden tip. Osvědčenou metodou je četba Bible spojená s modlitbou, rozjímáním a podle možností i s výkladem od někoho jiného zkušeného – např. v knize, záznamu přednášky apod. Čtení a modlitba ve společenství jsou výborné. Pro osamělé bojovníky jsou také k dispozici knihy komentářů k jednotlivým knihám Písma. Bůh na vás čeká a chce se dát poznat. Toto poznávání sice vyžaduje určité úsilí a čas, ale současně je zdrojem velké radosti, úcty a obdivu k Pánu.

A proč je poznání Boha užitečné? On je tvůrce a správce celého systému. On zná svět do posledního kvarku a zákmitu té nejmenší vlny, do posledního pocitu a myšlenky toho nezapomenutějšího človíčka. Může účinně poradit každému, kdo o to stojí a poslouchá ho. Může pomoci přetřpět, co je zlé a bolestné, jak to ukázal v Pánu Ježíši. Může ovlivnit události, když to uzná za vhodné. On je to, kdo řídí svět, ne politici, finančníci nebo diktátoři. Bůh je krásný a dobrý. Když ho poznám a svěřím mu svůj život, sejme to velkou část tíhy nejistoty a různých strachů, které jsou prokletím současné doby. Jeho Duch začne zacelovat tu vnitřní puklinu zmíněnou na začátku, která rozděluje lidi, jejich myšlení, srdce. Jeho důvěrná blízkost dodá odvahu žít – a nestahovat kalhoty předčasně.

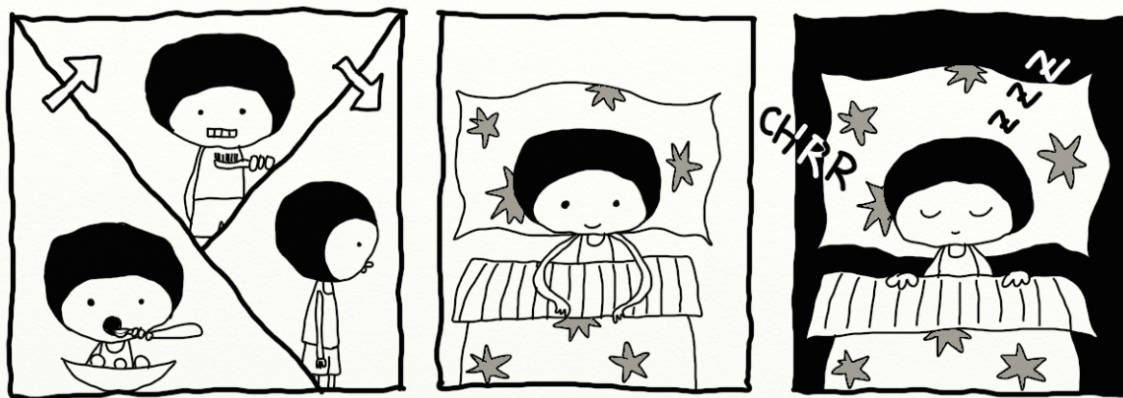
JS

MŮJ STREJDA FARÁŘ 4

Postní sen

Dneska byl dlouhý den a já už jsem hodně unavený. Večeře, zuby, pusa rodičům a hoplá do své skvělé postýlky. Zachumlám se a v paměti si znovu přehrávám události dnešního dne. Byli jsme s celou rodinou navštívit strejdu. Přišli jsme na mši a v evangeliu bylo, jak ďábel pokoušel Ježíše a jak to Ježíš zvládl, protože měl svého otce tak rád. Pak se strejda všech lidí v kostele ptal: Kdo si myslí, že by byl stejně silný a odolal by? V té chvíli jsem si přiznal, že já bych to asi nebyl. Vzpomněl jsem si, že jsem se nedokázal zastat kamaráda, když na něj dotírali starší kluci při pinecu. Pak strejda navrhl, že si má každý najít jednu věc ve svém životě, na které by chtěl v postní době pracovat, a do ní pozvat Ježíše.

Vůbec nevím, jak bych to udělal, myslím si a usínám.

Spánek mě opřádá a balí jako do bavlnky. A je tu sen. Kam jsem se to dostal? Hm, veliké město, asi starobylé, protože jsou tu kamenné hradby. A to horko! Úplně se potím. Jsem uprostřed davu, který neustále proudí a někam mě unáší. Rychlost kroků začíná ustávat a už skoro stojím. Rozhlížím se, kam jsem se to dostal. *Júúú!* Přede mnou je nádherná kamenná stavba s dřevěnou střechou, až to všude voní pronikavou vůní dřeva. Asi nějaký palác s několika nádvořími, kterými se prochází stále víc doprostřed, kde je pravděpodobně nejdůležitější část.

Procházím první branou a dostávám se na nádvoří, po jehož stranách je vysoké sloupoví. Všude je mnoho lidí. Procházím další branou na další nádvoří, kde se nachází asi chrám. Před ním je veliký zlatý oltář a zlatá nádoba na umývání rukou. „*Ahoj, jsi v chrámu poprvé?*“ dotkne se mého ramene zhruba stejně starý plavovlasý chlapec s hnědýma veselýma očima. „*Ano,*“ přikývnu.

„*Já taky, rodiče mě s sebou vzali poprvé, protože mi už bylo dvanáct. Jsem silný a cestu jsem zvládl. To víš, z Nazareta je to daleko.*“ „*Hm...*“ přikývnu a přemýšlím, co to je asi za chrám a město.

„*Hele, podívej, vidíš tamty muže, jak si čtou z Písma a povídají si o tom?*“ ukáže prstem chlapec a mrkne na mě: „*Pojď, poslechneme si je.*“

Plížíme se mezi sloupy k mužům, kteří mají bohatě zdobené pláště.

„*Ano, ano, tak mocně působí Bůh,*“ říkal zrovna jeden a hladil si dlouhý vous. „*Tak je veliký, vše moudře stvořil a našim úkolem je ho následovat a poslouchat.*“

„*Moudrý pane, mohu se zeptat?*“ osmělil se můj nový kamarád, a když bělovlasý muž přikývl, pokračoval: „*Co myslíte, kdyby dnes Bůh zasáhl stejně jako v Egyptě a vyrval izraelský národ z rukou Římanů, zachovali by se lidé jinak?*“

Muž věnoval chlapci dlouhý překvapený pohled, asi ho otázka zaskočila. Chvilí si hladil vous a pak řekl: „*Hm, bojím se, mladý muži, že ano.*“

„*Také si to myslím. Přemýšlel jsem nad tím a pozoroval jsem lidi u nás ve vesnici a došel jsem k závěru, že jsme stále stejní. Mnohdy mi přijde, že Izaiáš znovu hlasitě volá: Otevřete svá srdce.*“

„*Máš pravdu, chlapče, srdce je důležité, ale důležité je také naučit se Zákon a následovat všechna pravidla, pak bude tvé srdce čisté.*“

„*Souhlasím, že Zákon a Proroci jsou velmi důležití, ale stejně cítím, že je za tím více,*“ nedal se chlapec.

Ozval se hlasitý smích všech přítomných a bělovlasý muž nám přestal věnovat pozornost.

Trochu jsme se vzdálili, protože mému kamarádovi plály tváře červenou barvou, asi ho trochu naštvála reakce starších mužů. „*Co jsi tím myslel?*“ žádám o vysvětlení svého kamaráda.

„*Víš, já prostě vím, že i když bys naplňoval všechny Zákon, ale nemiloval Boha celým svým srdcem, k ničemu by ti to nebylo. Byl bys jako loutka v divadle,*“ řekl ještě trochu naštvaně, ale pokračoval: „*Víš, mnohdy si představuju dobu stvoření, kdy Duch, Bůh (nazvi jej, jak chceš) přetéká tak velkou láskou, že nemůže jinak a prostě musí něco udělat. Tak zlehka jako jemný vítr azačne tančit a najednou se v temnotě objeví malé částečky světýlek, malé částečky, které se shlukují a dále tvoří. A tento prvotní krok jde dál a řetězec z té lásky se vyvíjí a tvoří nové a nové. Až na jeho konci se narodí třeba jehňátko, které jsem před týdnem choval ve svém náručí. Chápeš, co myslím?*“

„*Jo, úplně jsem si představil ten nekonečný vesmír a všechny planety, vývoj Země a nakonec naše krásné Brno,*“ řekl jsem na souhlas.

Chlapec se na mě nechápavě podíval: „*Jakým jazykem jsi to teď mluvil? Ta slova vůbec neznám.*“

Trochu mě překvapil, ale pak se začal smát a já taky. Dělal, jako že je mu zima: „*Brrr. Nooo.*“ Bylo vidět, že se ten kluk směje moc rád.

„*A já se teď vlastně snažím projít tu cestu zpátky a úplně se spojit s tou Láskou, kterou je Bůh,*“ chlapec naznačil tu strastiplnou pouť zpět a nakonec si utřel pot z čela.

Musím se také smát té námaze, ale vlastně i lehkosti. „*Ha...*“ „*Mám nápad,*“ chci podpořit legraci, ale zároveň něco udělat, protože mě už bolí břicho. Spojím na každé ruce palec a ukazováček, až mi vzniknou dva kruhy, a ostatní prsty narovná. Kruhy spojím k sobě a natažené prsty obou rukou přiložím ke spodní čelisti, tak aby se dlaně dotýkaly tváří a zápěstí směřovalo nahoru, kruhy z prstů pak natáhnu na oči. „*Uděláme si brýle, které nám pomohou hledat ty prvotní částečky!*“

„*To je nápad!*“ souhlasí můj společník a už má také brýle a směje se na celé kolo.

Najednou slyším, jak se směju ze spaní. Hnědooký kluk i celý chrám mizí a objevuje se postel a můj pokoj.

„*Oh ne... Ještě ne... Tak dobře se mi s ním povídalo,*“ říkám si a rozmrzele si sedám na postel. Venku už svítá a slyším dokonce zpívat nějakého ptáka.